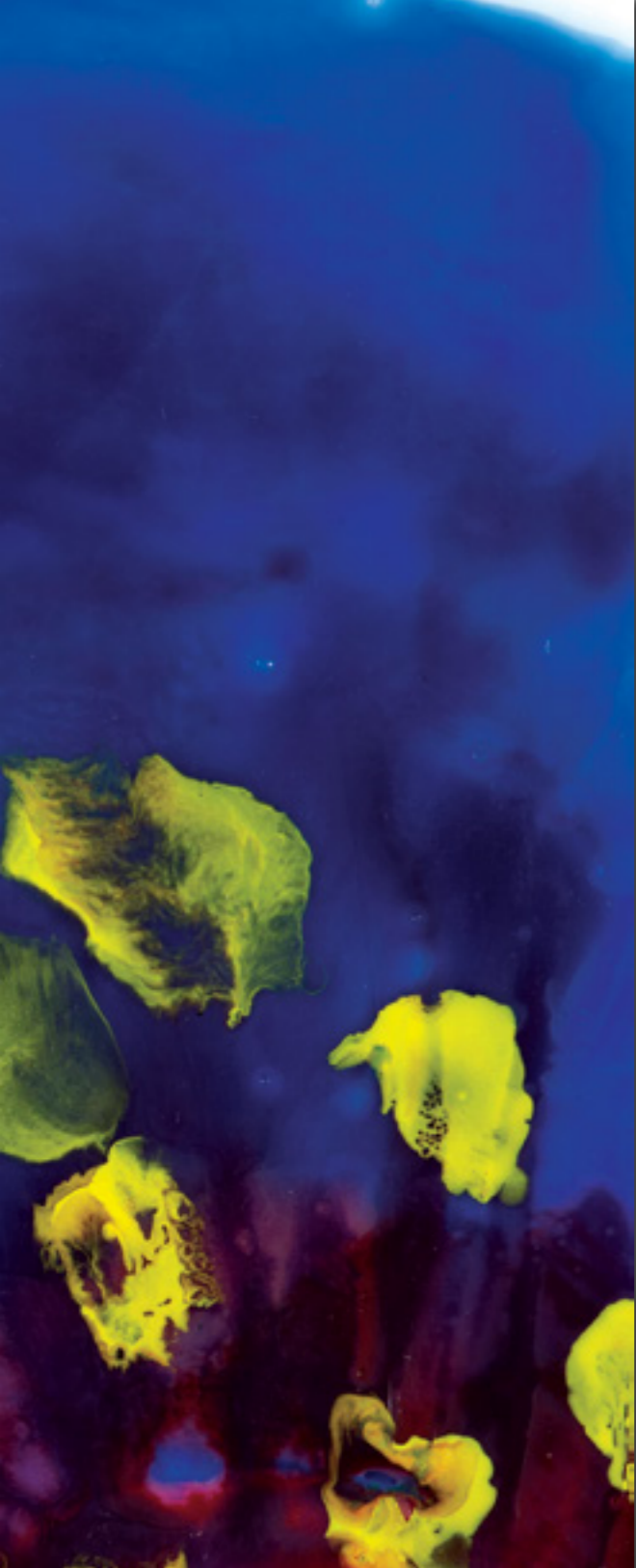

ANNA ACHILLEOS STÄUBLI
SENSATIONS IMPRIMÉES

ANNA ACHILLEOS STÄUBLI
SENSATIONS IMPRIMÉES

ANNA ACHILLEOS STÄUBLI

SENSATIONS IMPRIMÉES

Sponsored by: swiss-ortho-core AG, Bern, Switzerland
ISBN 978-960-8247-32-1
© Copyright 2017, Anna Achilleos Stäubli

First Show: Gallery Genesis, December 2017
Cultural Direction: Yiorgos Tzaneis
Charitos 35, Kolonaki, 106 75, Athens - Greece
T. +30 211 - 7100 566 | www.gallerygenesisathens.com

ELIX Co.
Gr. Kidonion 21 - Imittos
172 37, Athens Greece
T. 210 7610616 & 620
www.elix.gr

“SENSATIONS IMPRIMÉES” is Dedicated to my husband Hans Ulrich Stäubli and my children, Leandros Mavrommatis and Chris Mavrommatis for their constant and unconditional love and support.

Acknowledgements

I would like to thank the following people for their support, advice and contribution in presenting this exhibition:

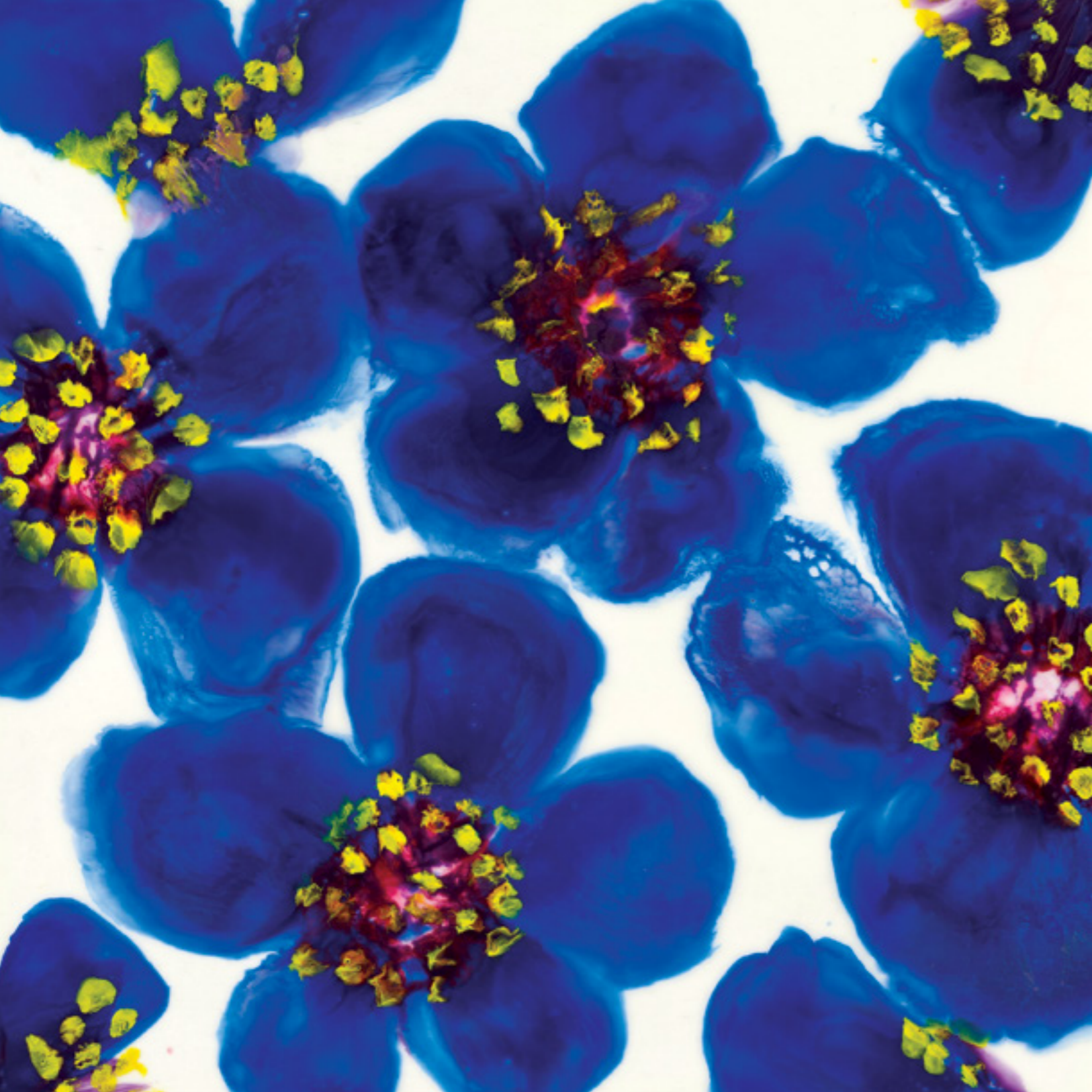
Iris Kritikou, Katharina Bütikofer, Yiorgos Tzaneis, Giorgos Saltaferos, Konstantinos Veroutis, Voula Karampatzaki, Alex Bolotas, Piero Melillo, Evelthon Pitsillides, Andreas Georgiadis, Chris Doulgeris, Dimitris Dassios, Dionysis Tzevelekos, Demetra Chalazia, Thomas Pfister, Giuseppe Melillo, Bernhard Bischoff, Petros Evangelides, Vassos Komodromos, Stefanos Evangelides, Polys Palas, Sylvia Ruettimann, Amanda J. Clayton, Marina Spanos, Terry Tod

I would also very much wish to thank my family and friends for their love, care, contribution and constant support:

Marina Agapiou, Christos Achilleos, Julie Tissier Mavrommatis, Christiana Kapetaniou, Alexandros Mavrommatis, Leandros Mavrommatis, Lilly Anna Mavrommatis, Georgia & Kyriacos Spanos, Brenda & Andros Achilleos, Tonis Achilleos, Evi & Michalis Achilleos, Father Neophytos Enkleistriotis, Kostis Schizakis, Marios & Georgia Kalli, Lella & Stathis Tourvas, Litsa & Michalis Chrysostomou, Yiota Neofytou, Nina Christodoulou, Marietta Charalambides, Evelyn Kleanthous, Silvana Melillo-Giandinoto, Jasna Stanic, Avgi & Costas Demetriou Venizelou, Mona Rahil-Grütter, Athina Hatz, Marios Joannou Elia, Dimitra Doukaki, Gefso Papadaki, Irene Vogiatzi, Dikea Despotaki, Angela Brisnovali, Vasso Kaloudioti, as well as all my very special FB friends who throughout my journey encouraged me and gave me their daily love and support.

Ultramarine, violet & transparent yellow green | Encaustic on plywood | 25 x 25 cm ►

Artist's Statement

I was born and raised in Cyprus, on the ruins of an early Christian basilica. All around me, there were fields of wheat, bamboos, grasses, flowers, marshes and the sea. Roman mosaic villas, Theatres, Orthodox Churches and scattered marble and granite Columns with Corinthian capitals.

I spent my holidays at my grandparents house on one of the oldest copper mines on the island of Cyprus. Right by the entrance of this house, there were beehives and a garden full of flowers. All around, the smell of sulfur and minerals.

In my world as a child, there were no galleries or museums. Only icons, frescoes, the colours of nature, the sea, sulfur and copper and the women in my life with the prints on their dresses or headscarves, the weaving on the loom and the crocheted bedspreads.

Studying at the Tourist Guide's School was the pivoting point of my life.

For, everything I loved and experienced in my life, came together.

All this culture, colour, smell and beauty, had to surround me, needed to comfort me and be the platform for my spiritual voyages. Be, my language and tool of communication. Be, the platform and spring board from which I could share new experiences and voyages with other people.

As an adult, I travelled extensively abroad to visit numerous museums, galleries, churches, monuments and archaeological sites. I studied and researched other cultures, traditions, beliefs and civilisations.

However, the opportunity to pick up pigments and brushes came much later into my life. Like Ulysses, I had

to survive my own voyage before reaching Ithaca.

In the year 2000, I decided to dedicate my life to Art. The canvas became my spiritual platform for a new, unknown and exciting voyage. All that I ever loved, I could now bring back through image. I could jump on the petal of a flower and sense the smell. Have as many woven or printed fabrics as I wished. I could paint my self-portrait in suffering or joy and rediscover myself. I could stand with reverence once more in front of the icon colours or the mystery of the portraits of Fayum. I could keep the turquoise blue of the Mediterranean in my hands or smell the sulfur in the copper. I could relive the copper age with its talanta and rituals and revisit the Xoana and the Idols. I could now stroll amongst the burnt grasses and wheat fields of my land.

So much was given to me, that I felt the need to give back. Felt the urgency to bend over my canvas, embrace it and become one with it. Embrace it and labour hard. First with brushes, pigments, newspapers, mixed media and adhesive.

And twelve years ago, as the memory of the beehives, the Fayums and the early Christian Icons haunted me again, I started to work on wood with Beeswax, Damar, Pigments and Fire. The Fire that burned within me all these years and needed to come out. The Pigments like the Green Earth of Cyprus, the Terre Verte de Chypre found in the womb of my land. This very colour that caps the dome of the Federal Palace in Bern. This same colour that together with copper became for me the binding colour symbol between my natal country Cyprus and my adopted country Switzerland.

Anna Achilleos Stäubli

The indelible motif and swooning memories in the oeuvre of Anna Achilleos Stäubli

I Hide Myself Within My Flower, 903

I hide myself within my flower,
That wearing on your breast,
You, unsuspecting, wear me too-
And angels know the rest.
I hide myself within my flower,
That fading from your Vase,
You, unsuspecting, feel for me-
Almost a loneliness.

Emily Dickinson

Proposing as her title and, particularly, as her field of investigation and creation the french play words "Sensations Imprimées" - Imprinted Sensations - Anna Achilleos Stäubli digs up the blooming flowerbeds of her own, and our nostalgia, with talent and wilful mastery.

In the Encaustic painted paradise of white jasmine and unwithered wild roses, in labyrinths of chrysanthemums and beds of hyacinths, Anna replants seedlings of an unspoken yet eloquent autobiography.

Through the endemic peony of the Troodos mountains, to the humble chamomile growing on the sand at the Tombs of the Kings in Paphos and the

hypnotic visual barriers of pointed yet vulnerably self referential blue thistles, she recomposes the steps of a perilous yet passionate youth.

Anna connects with her birthplace and resurrects the essence of a primordial and heart rendering knowledge of her homeland.

Anna's vivid narrative of her paintings stems from childhood memories and her archetypal grandmother. With a magical touch Anna recalls her memories and interweaves herself in family looms and floral patterned dresses.

Empowered with her memories of her grandmother weaving endless hand spun yarns from the thread of domesticated silk worms, Anna gives birth to lines, clusters and interstitial spaces of colour and wax. The memory of soothing cloth on the skin spreads softly on wood and canvas and becomes once more a joyful garden of flowers of unsurpassed beauty.

Through her studies in Archaeology and the discovery of the portraits of Fayum, Anna Achilleos Stäubli has dedicated the past two decades of her life in creating, researching and exploiting the intricate techniques of Encaustic Art.

Compelled by the need to render the beauty of colour, the rhythm of shape, the desire to feel and smell, Anna

undertakes a more fresh and contemporary approach to a new transcendental artistic quality. Like an ever moving dancer, Anna flows with the flame and with the art of an Alchemist, she imprints myths, memories and emotions on gentle bees wax fields. Cyprus, Anna's birthplace is her source of inspiration. From wild and domesticated flowers, to copper and sulphur and the blue turquoise waters of the Mediterranean Sea, Anna draws images and strength and turns them into a blooming fertile universe. Her daring blooms escape the flame and transcend the pictorial frame spreading out and beyond; they caress the gaze and flirt into the infinity of freedom and light.

They remind us that:

"Flowers are a proud assertion that a ray of beauty outvalues all the utilities of the world"¹.

In the joy of this unique embroidered landscape created by Anna Achilleos Stäubli we enter the world of a disarming autobiography.

Museum lovers and art collectors will no doubt bring to memory Cypriot and Minoan vases with exceptional braids, rare Persian and European blooming weavings and oriental ceramics. Floral textiles from far and near...

The disciplined vegetative style and outbursting wild vegetation, does not reckon with blank space. For centuries it has been one of the most significant fields in the world of decorative and visual arts.

In his amazing study "The meditation of Ornament", Oleg Grabar noted:

"But why vegetation? It is simply one of the intermediate forms from which a patron, an artist, a craftsman, or a time can choose the one best fitted to a time, to a monument, or even to the taste or competence of an individual, patron or artisan? The answer to this question must be negative. Vegetation is too ubiquitous and too consistent to have been simply one of the alternatives available over the centuries. A better answer is, I believe, that vegetation had one attribute not available to any of the previously discussed intermediaries. It suggests or evokes life. Without representing life, it provides a sense of growth and movement, a feeling of those life forces on which traditional and contemporary Chinese art critics dwell so much when they talk about art. It is precisely because it was life that it had so often to be tamed, by geometry for instance. But it always burst out, for vegetation or Nature is at the same time the most common and most recalcitrant of all intermediaries. It transforms everything it touches into something else than itself or than the object on which it is found. It always leads elsewhere and yet hauntingly comes back as an evocation of life, as a form that, most of the time appears in movement, as though, like life, it had a beginning and an end."²

Iris Kritikou

Art Historian - Independent Curator

1. Ralph Waldo Emerson: «...Flowers are a proud assertion that a ray of beauty outvalues all the utilities of the world».

2. Oleg Grabar, *The Meditation of Ornament*, The A.W.Mellon Lectures in the Fine Arts, Bollingen Series XXXV, Princeton University Press 1989.

Still de grass yellow & zinc white | Encaustic on plywood | 30 x 30 cm ►

Το ανεξίτηλο μοτίβο και η λιγοθυμιά της μνήμης στο έργο της Άννας Αχιλλέως Stäubli

I Hide Myself Within My Flower, 903
I hide myself within my flower,
That wearing on your breast,
You, unsuspecting, wear me too-
And angels know the rest.
I hide myself within my flower,
That fading from your Vase,
You, unsuspecting, feel for me-
Almost a loneliness.
Emily Dickinson

Προτείνοντας ως τίτλο και, κυρίως, ως πεδίο έρευνας και δημιουργίας το δύσκολο αποδιδόμενο με κυριολεκτική, μεταφορική και εννοιολογική ακρίβεια στα ελληνικά γαλλικό λογοπαίγνιο «Impressions Imprimées» (Εμπριμέ Αισθήσεις), η Άννα Αχιλλέως Stäubli ανασκάπτει με αναβλύζον ταλέντο και πείσμονα, αριστοτεχνική τεχνική τα θαλερά παρτέρια της δικής της και της δικής μας νοσταλγίας.

Στον εγκαυστικό ζωγραφισμένο Παράδεισο των λευκών γιασεμιών και των αμάραντων άγριων ρόδων, στους λαβυρίθους των χρυσανθέμων και στις κοίτες των υάκινθων, ξαναφυτεύει τις ρίζες και τους βλαστούς μιας σιωπηλής αλλά εύγλωττης αυτοβιογραφίας. Στα ιαματικά πέταλα της αρχαίας παιώνιας του Τροόδου, στα άνυδρα χαμομηλάκια της άμμου με τη μνήμη των Τάφων των Βασιλέων και στους υπνωτιστικούς οπτικούς φράκτες των αιχηρών μα ευάλωτων αυτοαναφορικών μπλε αγκαθιών, ανασυνθέτει τα βήματα μιας επισφαλούς αλλά παθιασμένης νεότητας, ανασκάπτει τα εύκρατα συστατικά του γενέθλιου τόπου της, ανασταίνει τα μύρα μιας αρχέγονης και σπαρακτικής πατριδογνωσίας.

Η πυκνή αφήγηση της ζωγραφικής της ξεκινά από το γόνιμο περιβάλλον των παιδικών της χρόνων, οργώνει τη

μνήμη σαν το τσαπί στο χωράφι της αρχετυπικής γιαγιάς της, τρυπώνει σαν ένα μικρό παιδί ανάμεσα στους οικογενειακούς αργαλειούς και κάτω από τα κλαρωτά καθημερινά φουστάνια των γυναικών της παλιάς γειτονιάς στην Πάφο. Στα έργα της, η νοερή διαδικασία της ύφανσης, ξεκινώντας από τη ζώσα μνήμη οικόσιτων μεταξοσκώληκων και ατέρμωνων χειροποίητων νημάτων, πλέκει γραμμές, συστάδες και διάκενα από χρώμα και από κερί, γεννώντας στη σπλιπνή επιφάνεια του ξύλου ή του καμβά περίτεχνα φιδωτά μοτίβα.

Σε κύκλιο χρόνο, η μνήμη του προστατευτικού ενδύματος απλώνεται απαλά στη ζωγραφική επιφάνεια, γίνεται πάλι ευφρόσυνος παιδικός κήπος με λουλούδια ανυπέβλητης ομορφιάς. Κι ύστερα εκείνα, ζαλισμένα από την επιθυμία του βλέμματος ξαναγίνονται άνηθα αποτυπωμένα μοτίβα, ξανατρυπώνουν στις εμπριμέ υφασμάτινες μνήμες της οικογενειακής νέκυιας της ζωγράφου. Καθοδηγούμενη από την επιτακτική ανάγκη της να αποδώσει την παραφροσύνη του χρώματος, τη ρυθμολογία του σχήματος, την επιθυμία της αφής, την ευφραντική λιγοθυμιά της ευωδίας, η Άννα Αχιλλέως Stäubli αφοσιώθηκε εδώ και δύο δεκαετίες στις εγγενείς δυσκολίες της τεχνικής και στις συναρπαστικές δυνατότητες της εγκαυστικής τέχνης. Ανακαλύπτοντας αρχικά υπό την ιδιότητα της ξεναγού τα πορτρέτα Fayum με τις πολλαπλές επιστρώσεις της ιστορίας, το σπλιπνό μελαγχολικό βλέμμα, την εξπρεσιονιστική συγκίνηση του ρευστού και αυτοσχέδιου χρωστήρα, της έξεργης υλικότητας, της ανεπαίσθητης φωτοσκίασης και της εκφραστικής χειρονομίας, αναζήτησε στις σπουδές και τη μετέπειτα πορεία της τη δυνατότητα μιας νέας εκτέλεσης με αλάνθαστη τεχνική και υπερβατική καλλιτεχνική ιδιότητα.

Δουλεύοντας έκτοτε με τον φασματικό ενθουσιασμό ενός μαθητευόμενου μάγου, με τον αισθαντικό αυτοσχεδιασμό ενός αεικίνητου χορογράφου και την

◀ Ultra marine violet, cadmium yellow & titanium white | Encaustic on plywood | 50 x 50 cm

αφοσιωμένη ακρίβεια ενός αυστηρού φαρμακοποιού, η ζωγράφος εφευρίσκει χειροποίητα εργαλεία και αναμειγνύει οργανικά χρώματα, χαλιναγωγεί ατίθασες φλόγες, εντυπώνει μύθους, μνήμες και συναισθήματα σε απαλούς ανεξίτηλους κέρινους κάμπους. Ανακαλύπτοντας και αποκαλύπτοντας μια πολύτιμη λιτή εικονογραφία των πρωτογενών συστατικών του τόπου της, επανασυστήνοντας στο βλέμμα του θεατή τις αφρισμένες αρχαίες θάλασσες, τα αδρά χρώματα των σκοτεινών μεταλλείων, τους κοιμισμένους κήπους της καρδιάς και του νου που υπερβαίνουν τη χθονιότητα και ξαναβλασταίνουν.

Βαδίζοντας επάνω στο χώμα της Κύπρου, ψηλαφίζοντας τη σύνθεση των βασικών συστατικών του, τραβώντας αμέτρητες φωτογραφίες του ελάχιστου, φυτεύοντας νεογνούς σπόρους στα έγκατα του ανυπόμονου κήπου της, ακολουθώντας τις εποχές με σοφία, ταξινομώντας με μουσική ενάργεια τα σχήματα και τα χρώματα, εισπνέοντας τις ευωδιές που κατακλύζουν τον κήπο της, η ζωγράφος καλλιεργεί ένα γοητευτικό εύφορο ανθισμένο σύμπαν, κατάστικτο από αρχαίους μύθους και από προσωπικές μνήμες και επιλογές. Τα θαρραλέα λουλούδια της, δραπετεύουν από τη φλόγα που τα γεννά και εξέρχονται από το περιβλημα της ζωγραφικής επιφάνειας, αναπνέουν, θωπεύουν το βλέμμα, ερωτοτροπούν και αναρριχώνται, κολυμπώντας στο άπειρο μιας μεθυστικής ελευθερίας και εκπέμποντας λυτρωτικό φως. Υπενθυμίζοντας ότι αποτελούν «την περήφανη επιβεβαίωση ότι μια αχτίδα ομορφιάς υπερβαίνει όλα τα αναγκαία του κόσμου».¹

Απολαμβάνοντας τη μονάκριβη ετούτη κεντημένη ρυθμολογία της Άνας Αχιλλέως Stäubli, που αποτελεί μια αφοπλιστική αυτοβιογραφία, ο περιπλανώμενος επισκέπτης μουσείων και συλλέκτης της ομορφιάς του κόσμου, θα ανακαλέσει αναμφίβολα στη μνήμη κυπριακά και μινωικά αγγεία με εξαισίους πλοχμούς, σπάνια περσικά και ευρωπαϊκά χαλιά με περικλειστα περιβόλια, εξαισία ανατολίτικα κεραμικά με ανθισμένα κοιλώματα, μαγικά λουλουδένια υφάσματα των πρώτων βιομηχα-

νών της Ευρώπης, σταμπωτούς υφασμάτινους κήπους της Ινδίας, των Βαλκανίων, της Καλαμάτας, της Λάρισας. Η πειθαρχημένη φυτική ρυθμολογία και η ξέφρενη βλάστηση που αψηφά το κενό, αποτέλεσαν εδώ και αιώνες ένα από τα σημαντικότερα πεδία της ιστορίας της παγκόσμιας διακοσμητικής τέχνης. Στη θαυμάσια μελέτη του «The Meditation of Ornament», ο Oleg Grabar σημειώνει: «Αλλά γιατί βλάστηση; Είναι απλά μια από τις ενδιάμεσες φόρμες, μέσω των οποίων ένας αναθέτης, ένας καλλιτέχνης, ένας τεχνίτης ή μια χρονική στιγμή είναι ικανά να επιλέξουν το πλέον ενδεδειγμένο μοτίβο για μια χρονική στιγμή, για ένα μνημείο, ή ακόμη για το γούστο ή τη δεξιότητα ενός ανεξάρτητου αναθέτη ή τεχνίτη; Ωής. Η απάντηση είναι μάλλον αρνητική. Η βλάστηση είναι ένα μοτίβο που επανέρχεται τόσο συχνά και συντεταγμένα, ώστε δεν μπορεί να είναι απλά μια από τις πολλές διαθέσιμες διακοσμητικές επιλογές ανά τους αιώνες. Μια καλύτερη απάντηση είναι, πιστεύω, ότι η βλάστηση είχε ένα συστατικό που δεν ήταν διαθέσιμο σε μοτίβα που συζητήσαμε ήδη σε αυτή τη μελέτη. Η βλάστηση υπαινίσσεται ή αποκαλύπτει την παρουσία ζωής. Χωρίς να αναπαριστά τη ζωή, εμπεριέχει μία έννοια ανάπτυξης και κίνησης, μια αίσθηση αυτών των ζωτικών δυνάμεων στις οποίες αναφέρονται τόσο συχνά οι παλαιότεροι και σύγχρονοι κριτικοί της κινεζικής τέχνης. Είναι ακριβώς γιατί τόσο συχνά, η ζωή έπρεπε να περιχαρακωθεί μέσω του ρυθμού και της γεωμετρίας. Αλλά τελικά, πάντοτε καταλήγει να ξεχειλίζει, καθώς τόσο η βλάστηση, δηλαδή η ίδια η φύση, αποτελεί ταυτόχρονα την πιο κοινή αλλά και την πιο σύνθετη αναφορά. Μεταμορφώνει ό,τι αγγίζει σε κάτι άλλο από τον εαυτό του, ή από το αρχικό αντικείμενο το οποίο διακοσμεί. Οδηγεί πάντοτε αλλού, κι όμως, με έναν μαγικό τρόπο, επιστρέφει ως δείγμα ζωής, ως μία φόρμα που τις περισσότερες φορές εμφανίζεται εν κινήσει, σαν να είχε, όπως η ίδια η ζωή, μια αληθινή αρχή και ένα αληθινό τέλος».²

Ίρις Κρητικού
Ιστορικός Τέχνης - Ανεξάρτητη Επιμελήτρια

1. Ralph Waldo Emerson: «...Flowers are a proud assertion that a ray of beauty outvalues all the utilities of the world».

2. Oleg Grabar, *The Meditation of Ornament*, The A.W.Mellon Lectures in the Fine Arts, Bollingen Series XXXV, Princeton University Press 1989.

FLORA IM QUADRAT

The rose merely blossoms
and never asks why:
heedless of her beauty,
careless of every eye.

Angelus Silesius, 1624-1670

The flower motif has been a staple in art and culture of all peoples and periods, in ever new and boundless variations. Flowers and flower images are not only ornaments and decorations, but symbols of something behind it. Just like icons, they are the visible manifestations of invisible things, their significance ranging from the festive bridal wreath to the last rose on the grave. Resilience and frugality go hand in hand with vulnerability and lavish blossoming. When flowers wilt, we are bitterly reminded of the transience of things, when they bloom, they remind us of Persephone, who is only allowed to leave wintry Hades during the period of vegetation.

Only if we look at the world of flowers from this multifaceted perspective, can we read Anna Achilleos' paintings.

In the studio. The paintings lay on the table, are placed on easels or hang on the wall. I enter a world of rich colours. It is the festive atmosphere that fascinates me, rather than any details or botanical classifications. In front of me, there is a group of works that seem very homogeneous, a unified whole, and the artist confirms that these works are the result of one single summer. She created the paintings during an intense phase working in near seclusion, under the sun of her native country of Cyprus. I can't help thinking of van Gogh's enthusiasm

for sun flowers under the hot sky of Provence.

After this overall view, this emotional introduction, I can finally turn my attention to individual works.

The incoming light highlights the surface structure of the boards lying on the table, and I notice their particular quality: A transparent glaze that can only be achieved by the technique of encaustic (hot wax painting). When as a student of archaeology Anna Achilleos came across the Fayum mummy portraits, she knew instinctively: This kind of painting will never let me go. One day I will actively explore this mysterious technique of the Late Antiquity. She has implemented her plan, falling back on encaustic without imitating the old technique that still puzzles scientists. Rather, she has experimented with the technique and developed her own style. A wooden base, clean beeswax, dammar resin, pigments, brushes, palette knives and fire are the materials used in a complex painting process that involves applying layer upon layer and reworking them.

I move my hand across the painting's surface and the layers of wax. It feels like fine skin over veins and bones. A blind person could read these pictures, smell the wax, and run their fingers along the edges that enclose the picture square, round and soft, like the hem of a precious fabric.

Slowly I also recognize the pictures' spatial depth effect, which makes some of the flowers appear three-dimensional. Delicate, superimposed wax layers create translucent opal-like colours, merging and blurring into each other at the base. What seems easily composed turns out to be a complex layer painting requiring the artist's full presence and highest concentration. She works standing up, using her whole body. The liquid wax is applied quickly and worked with a fire jet for a brush,

leaving no room for carelessness. "When I'm painting it is like dancing a tango with fire and colours." The painting is a success if she achieves the right balance between concentration and spontaneity, tension and letting go. The square picture surfaces are covered with rhythmically distributed clusters of flowers that fill the entire area. It's the strictness of the format that gives the works their unity, the square framing the surface like a precious stone. Without top or bottom, the square radiates equally into all four directions, which makes it perfect for absorbing the organic forms and letting them expand in all directions. It is comparable to a Baroque garden, where precise borders intensify the luminosity of the flowers. Paul Klee loved the edges of a painting and encouraged his students to think the image beyond its four edges in a mental exercise. As Anna paints her motifs from a bird's eye view, her paintings lend themselves perfectly to this kind of exercise.

My eyes fix on a picture with lilies. Fourteen blossoms resembling lilies float like fluttering birds on a transparent green mesh of leaves that spreads across a greyish brown priming, which seems to evoke the bare sandstone ground of Cyprus. Each leaf, each shape is given its own space, nothing is out of place. The hot jet of the fire has turned the leaves into embroidery. The yellow filaments have become small blazing fires. It is a very special painting, impossible to repeat or copy. And yet, it directs my thoughts to an art historical masterpiece. Anna's art may be compared to numerous paintings, but a tiny flame in her lily painting takes me to Bern, the artist's second home.

In Bern, the Historical Museum houses the great Millefleurs tapestry, which covers a whole wall. Made of wool, silk and metal filaments, it was created in Flanders in 1466 for the Duke of Burgundy. A myriad of flower shrubs cover the dark ground in a rhythmical pattern, each of them a self-contained unit like a picture in a picture. The blossoms, most of them seen from above, the leaves' three-dimensionality, the rhythmic overall impression,

the spirit of the message - this is all reminiscent of Anna Achilleos. What is exciting and unexpected, however, are the fire jet and fire stone inserted into the world of flowers. The fire emanates from the stone, flames flickering through the flowers without destroying them. Whatever these flames may have signified more than 500 years ago - for me, they are symbols of Anna Achilleos' present work. She, too, links fire and flowers, and in both cases the real fire becomes the feu sacré, the inspiring fire leading to art and creativity.

Beholders entering Anna's flower garden are free to decide where they want to pause, what flowers they want to pick, what memories and emotions they allow, what colours they prefer and why they chose this picture in particular. The paintings are linked to growing and becoming, to the elements of earth, air, water and fire, to the island in the Mediterranean Sea. A lot becomes clearer when explained, yet the secret remains.

Sometimes a sentiment is better expressed by a song or poem. The great Greek poet Yannis Ritsos (1909-1990) achieves this with a poem from his "18 short songs of the bitter Motherland":

Conversation with a flower

Cyclamen - Cyclamen in the crevice of the rock

where did you find colours for flowering, a stem for swaying?

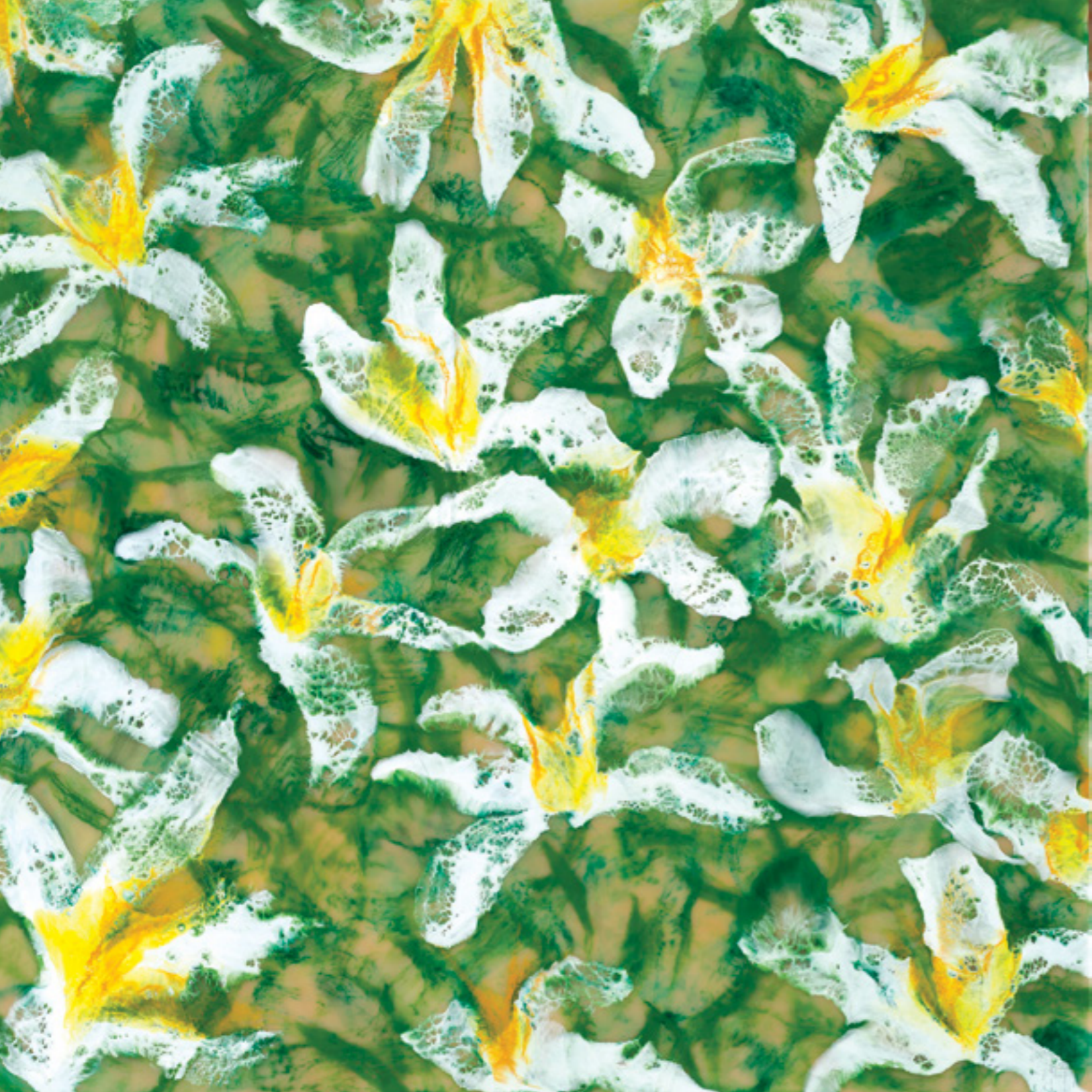
Inside the rock I gathered lifeblood drop by drop

I have knitted a rose kerchief and now I gather sunshine.

Katharina Bütikofer
*Artist, art educator and former professor
for visual arts at the University
of Bern and the Bern School of Arts*

Transparent white & yellow ochre | Acrylic on canvas | 40 x 40 cm ►

FLORA IM QUADRAT

Die Rose ist ohne Warum.
Sie blühet weil sie blühet.
Sie achtet nicht ihrer selbst,
fragt nicht, ob man sie siehet.

Angelus Silesius, 1624-1670

Das Motiv der Blume durchzieht Kultur und Kunst aller Völker und Epochen bis in die Gegenwart in immer neuen, nie erschöpften Variationen. Blumen und Blumenbilder sind nicht nur Schmuck und Dekoration, sondern immer auch Symbole von Dahinterliegendem. Sie stehen sichtbar für Unsichtbares, wie die Ikonen. Im festlichen Brautkranz, als letzte Rose im Grab, zeigt sich die Spannweite ihrer Bedeutung. Widerstandsfähigkeit und Genügsamkeit stehen neben Verletzbarkeit und verschwenderischem Blühen. Ihr Welken mahnt uns an die bittere Tatsache der Vergänglichkeit, ihr Aufblühen im Frühling lässt an Persephone denken, die den winterlichen Hades nur für die Zeit der Vegetation verlassen darf.

Ohne diese vielschichtige Sicht auf die Blumenwelt lassen sich die Bilder von Anna Achilleos kaum lesen. Im Atelier. Die Bilder liegen auf dem Tisch, stehen auf Staffeleien und hängen an der Wand. Ich trete ein in eine reiche Farbenwelt. Es ist die festliche Atmosphäre, die mich fasziniert, nicht Einzelheiten oder botanische Zuordnungen. Hier liegt eine Bildgruppe von grosser Einheitlichkeit vor mir, ein Gesamtkunstwerk, Die Künstlerin bestätigt, dass diese Werkgruppe die Ernte eines einzigen Sommers ist. Die Bilder sind in einer intensiven, fast klausurartigen Arbeitsphase unter der Sonne ihrer zypriotischen Heimat entstanden. Unwillkürlich muss ich an die Begeisterung van Goghs für die Sonnenblumen unter dem heissen provenzalischen

Himmel denken.

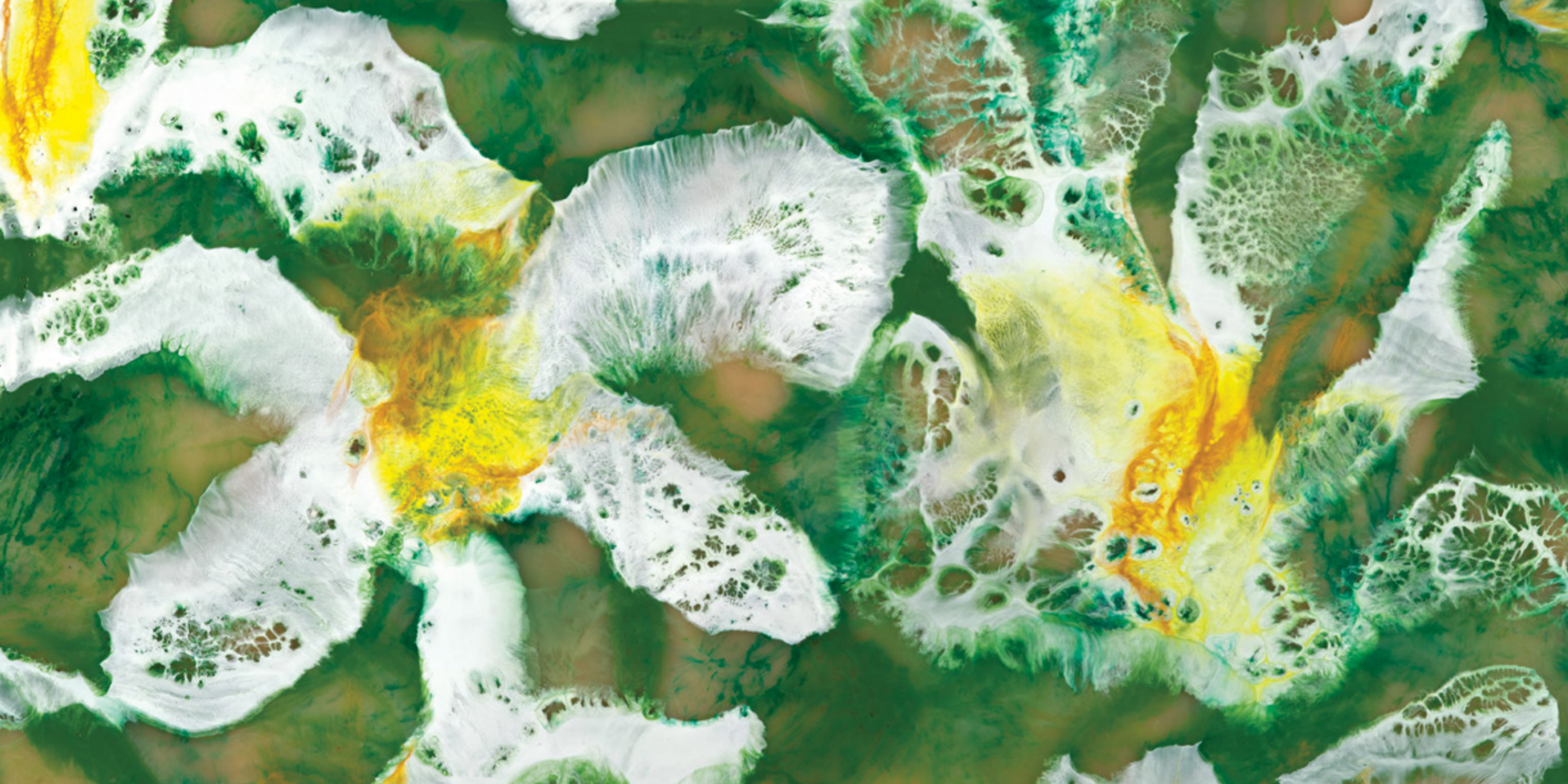
Nach dieser Gesamtschau, diesem emotionalen Einstieg, kann ich mich nun den einzelnen Werken zuwenden.

Im schräg einfallenden Streiflicht ist die Oberflächenbeschaffenheit der liegenden Bildplatten besonders gut wahrzunehmen. Ich erkenne das Besondere: Dieser transparente Schmelz kann nur durch die Technik der Enkaustik (Wachsmalerei) erreicht werden. Als Anna Achilleos in ihrem Studium der Archäologie die Mumienporträts aus Fayum kennen lernte, wusste sie intuitiv: Diese Malerei wird mich nicht loslassen. Einmal werde ich diese geheimnisvolle Technik der Spätantike selbst aktiv erkunden. Sie hat diesen Plan verwirklicht. Als Künstlerin hat sie auf die Enkaustik zurückgegriffen, ohne die alte Technik, die der Wissenschaft immer noch Rätsel aufgibt, zu imitieren. Sie hat eigene Wege und Zugriffe erprobt und selbständig weiterentwickelt. Eine Holzgrundlage, gereinigter Bienenwachs, Dammar, Farbpigmente, Pinsel, Spachtel und Feuer sind die Materialien eines komplexen Malvorganges, der vor allem im Auftragen und Bearbeiten von Schichten besteht.

Mit der Hand fahre ich über die Bildfläche und ertaste die Wachsschichten. Sie fühlen sich an wie feine Haut über Adern und Knochen. Ein Blinder könnte dieses Bild lesen, könnte den Geruch des Wachses riechen, könnte mit seinen Fingern die Ränder ertasten, die das Bildquadrat rund und weich, wie der Saum eines kostbaren Tuches, umfassen.

Ich erkenne allmählich auch die Tiefenwirkung der Bilder, welche die Blumen oft räumlich erscheinen lässt. Zarte Wachsschichten überlagern sich, lassen Farben opalartig durchscheinen, verfliessen im Grund. Was leicht hingeworfen scheinen mag, erweist sich als komplexe Schichtenmalerei, deren Auftragen von der Künstlerin völlige Präsenz und Konzentration verlangt. Sie arbeitet stehend, unter

◀ Titanium white, cadmium yellow & olive green | Encaustic on plywood | 60 x 60 cm

Einsatz des ganzen Körpers. Das schnelle Aufpinseln des flüssigen Wachses, das Bearbeiten mit dem Feuerstrahl, der zum Pinsel wird, erlaubt keine Nachlässigkeit. «Wenn ich male, ist es wie Tango tanzen mit Feuer und Farbe». Das Bild gelingt, wenn sich Konzentration und Spontaneität, Anspannung und Loslassen das Gleichgewicht halten. Rhythmisch verteilte, flächenfüllende Blumengruppen bedecken die durchwegs quadratischen Bildflächen. Gerade dieses strenge Format gibt der Werkgruppe ihre Einheit. Das Quadrat fasst die kostbaren Flächen wie die Fassung einen wertvollen Stein. Das Quadrat hat kein Oben und Unten, es strahlt in alle vier Richtungen gleichwertig aus und eignet sich deshalb, die organischen Formen aufzunehmen und nach allen Seiten ausdehnen zu lassen. Es ist wie in barocken Gärten, wo präzise Begrenzungen der Beete die innere Leuchtkraft der Blumen steigern. Paul Klee liebte die Bildränder und ermunterte seine Schüler, die Bilder als geistige Übung über die vier Ränder hinaus weiterzudenken. Dies ist bei Annas Bildern ein leichtes Spiel, denn sie malt ihre Motive meist von oben, aus der «Vogelschau».

Mein Blick fällt auf ein einzelnes Bild mit Lilien. Auf graubraunem Grund, wohl den kargen zypriotischen Sandsteinboden evozierend, breitet sich ein transparentes, grünes Blättergeflecht aus, auf dem vierzehn lilienartige Blüten wie flatternde Vögel schweben. Jedes Blatt, jede Form hat ihren Spielraum, nichts stört. Der heisse Strahl des Feuers hat die Blätter in Spitzenstickerei verwandelt. Die gelben Staubfäden wurden zu kleinen lodernden Feuern. Es ist ein ganz besonderes Bild, das nie wiederholt oder kopiert werden kann. Und doch lenkt es meine Gedanken zu einem grossen Werk der Kunstgeschichte. Es gibt unzählige Bilder auf der Welt, die man mit Annas Kunst in Beziehung setzen könnte. Die Flämmchen im Lilienbild führen mich nach Bern, in die zweite Heimat der Künstlerin.

Im Historischen Museum hängt das grossartige, eine ganze Wand bedeckende Fragment des «Tausendblumentepichs». Es ist eine Millefleurs-Tapisserie, die um 1466 in Flandern für den burgundischen Hof mit Wolle, Seide und Metallfäden

gewirkt wurde. Unzählige Blumenstauden sind rhythmisch über den dunkeln Grund verteilt, jede eine in sich geschlossene Einheit wie ein Bild im Bild. Die meist von oben dargestellten Blüten, die Räumlichkeit der Blätter, der rhythmische Gesamteindruck, der Spirit der Aussage könnten an Anna Achilleos erinnern. Aufregend und unerwartet sind jedoch Feuerstahl und Feuerstein, die in die Blumenwelt eingefügt sind. Das Feuer geht vom Stein aus und züngelt in Flammen durch die Blumen, ohne diese zu stören. Was auch diese Flammen vor mehr als 500 Jahren bedeutet haben mögen – für mich sind sie Symbole für das vorliegende Werk von Anna Achilleos: Auch sie bringt Feuer mit Blumen in Verbindung – aber aus dem realen Feuer wird hier wie dort das geistige Feu Sacré, das Feuer, das inspiriert und zu Kreativität und Kunst führt.

Wenn Betrachtende in den Blumengarten dieser Künstlerin treten, ist es ihnen frei überlassen, wo sie stehen bleiben, welche Blume sie pflücken möchten, welche Erinnerungen, welche Gefühle aufsteigen, welche Farben sie bevorzugen und warum sie gerade dieses Bild besonders mögen. Die Bilder sind mit Wachsen und Werden verbunden, mit den Elementen Erde, Luft, Wasser und Feuer, mit der Insel im Mittelmeer. Vieles wird klarer durch Erklärung, jedoch das Geheimnis bleibt. Manchmal kommt ein Lied oder ein Gedicht der Empfindung näher, so wie es dem grossen griechischen Dichter Yannis Ritsos 1909 – 1990 in einem der «Achtzehn kleine Lieder der bitteren Heimat» gelungen ist:

Gespräch mit einer Blume
Zyklame, Zyklame in der Felsenspalte
Wo fandest du Farbe zum Blühen
und wo den Stengel zum Bewegen?
Aus dem Felsen entnahm ich Blut, Tropfen um Tropfen,
strickte ein rosenfarbenes
Taschentuch und sammle nun Sonne.

Katharina Bütikofer
Künstlerin und Kunstvermittlerin, Museumspädagogin
und em. Dozentin für Bildnerisches Gestalten an der
Universität Bern und der Hochschule der Künste Bern

Mixed white & cadmium yellow | Encaustic on plywood | 40 x 40 cm ►

Permanent red violet & cinnabar green
Encaustic on plywood
40 x 40 cm

Blue & titanium white
Encaustic on plywood
25 x 25 cm

Quinacidone rose
Encaustic on plywood
40 x 40 cm

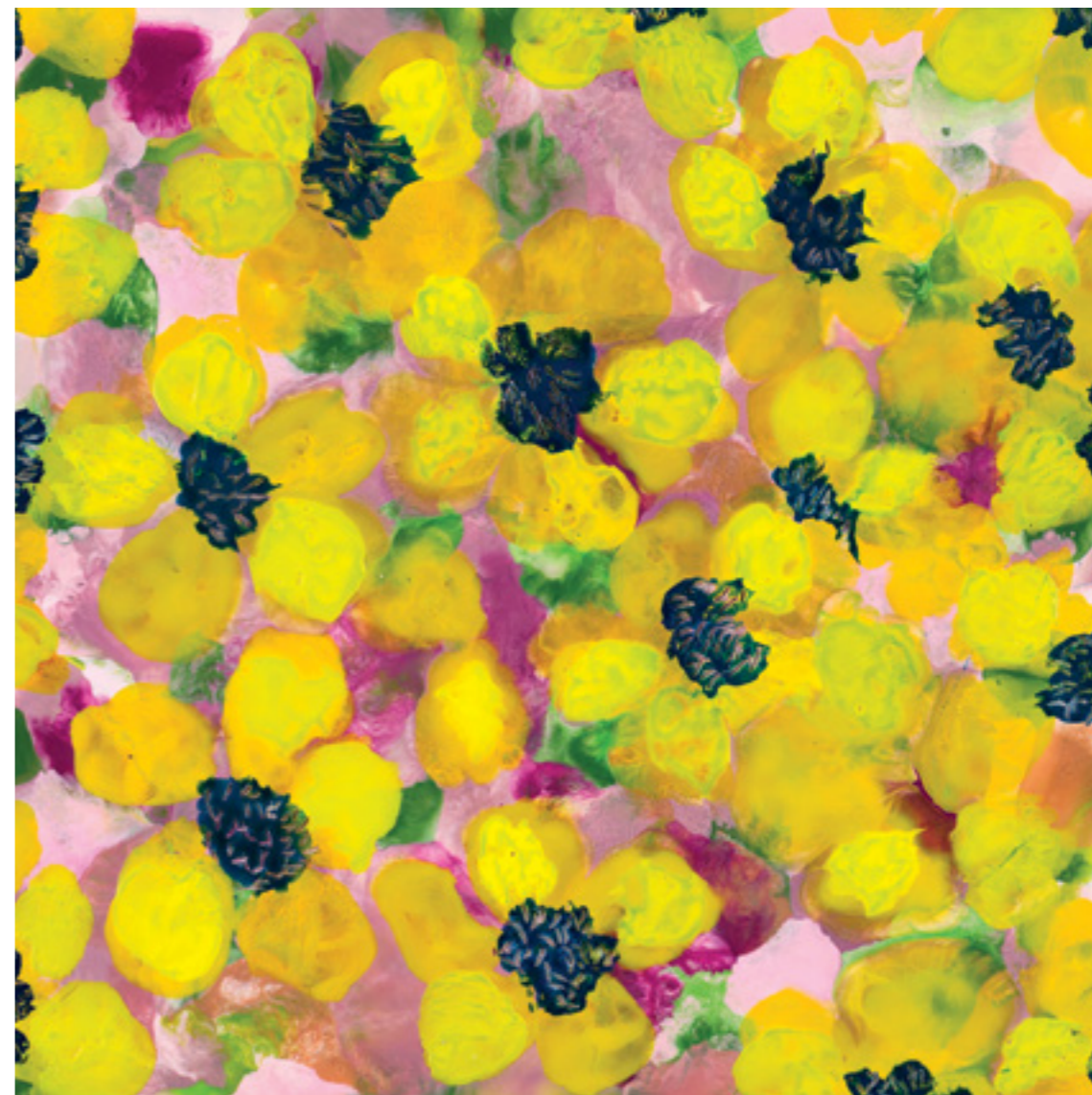

Azo yellow & violet
Encaustic on plywood
40 x 40 cm

Azo orange & vermillon
Encaustic on plywood
25 x 25 cm

Naples yellow & payne green
Encaustic on plywood
25 x 25 cm

Raw sienna & zinc white
Encaustic on plywood
40 x 40 cm

Permanent red violet & sapphire green
Encaustic on plywood
25 x 25 cm

Permanent red violet & viridian
Encaustic on plywood
25 x 25 cm

Azo orange, indian red & emerald green
Encaustic on plywood
40 x 40 cm

Titan white & yellowish green
Encaustic on plywood
40 x 40 cm

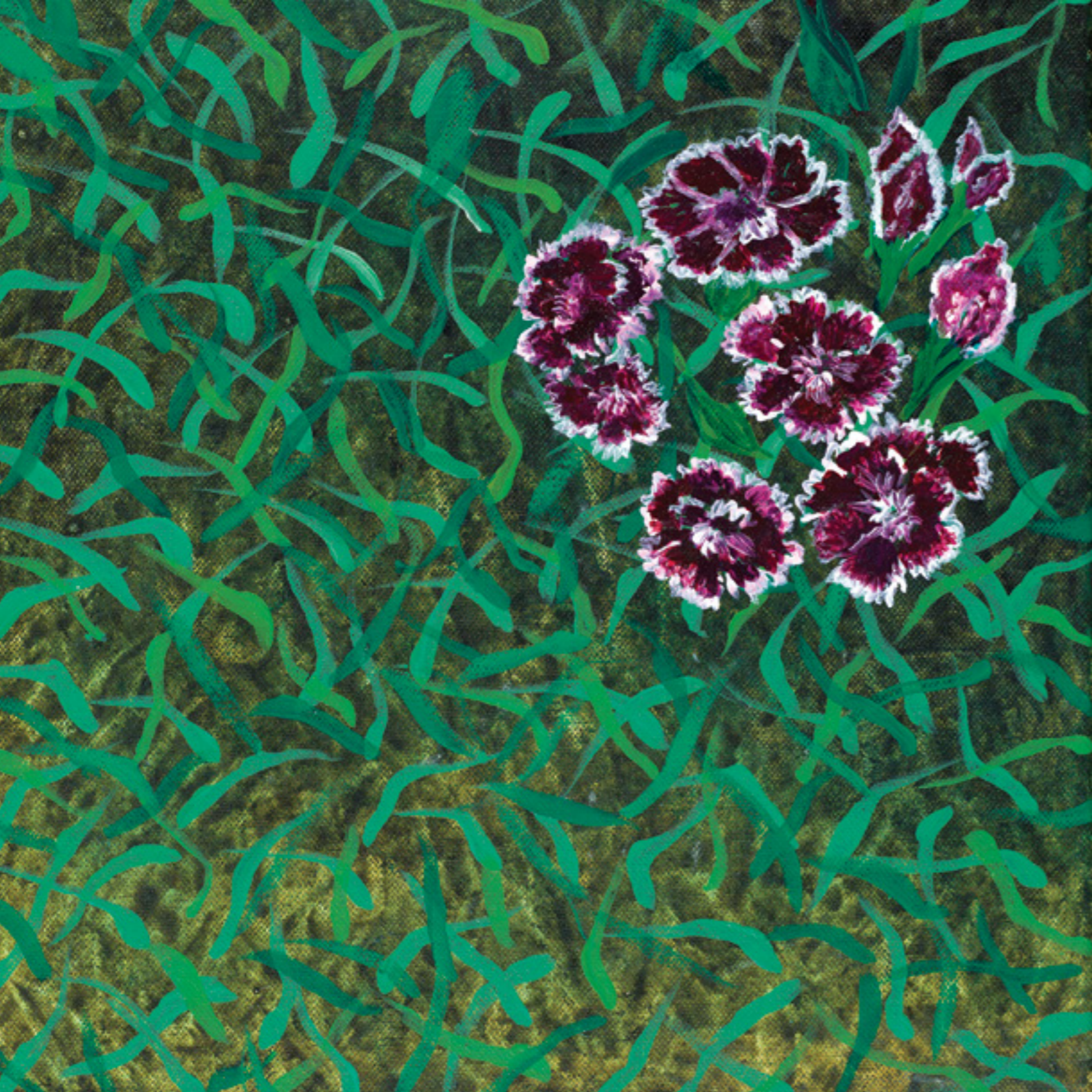

Alizarin crimson & pthalo turquoise
Encaustic on plywood
40 x 40 cm

Fire green, zinc white & mars violet
Acrylic - Mixed Media on canvas
80 x 80 cm

Viridian & violet
Acrylic on canvas
30 x 30 cm

Azo yellow & titanium white
Acrylic - Mixed Media on canvas
80 x 80 cm

Ultramarine & Naples yellow red
Acrylic - Mixed Media on canvas
80 x 80 cm

Imprimé
Acrylic on canvas
120 x 120 cm

Artist's Bio

Anna Achilleos Stäubli was born in Paphos, Cyprus 1958. She lives in Bern, Switzerland and works between Bern and Paphos. She took her first studies at the Cyprus Tourist Guide's School and soon after became a Trainer of the World Federation of Tourist Guide's Association - WFTGA.

She studied History of Art, History, Archaeology, Byzantine Art, Fauna and Flora of Cyprus and Geology. Her first steps in art, she took in the year 2000, in Bern, through various art lessons and workshops in Private Institutions. Anna, attended Encaustic Workshops in Bern and Boston, USA.

Inspired by the Sea, Nature, Flowers, Mines, Byzantine Art and her homeland, rich in culture, history and archaeology, and through her own personal evolution, she produces works in Acrylics - Mixed Media, oil and Encaustic.

Anna creates paintings with Acrylics particularly when she needs to express herself on a bigger scale. She likes to spread herself on large canvasses using newspapers, pigments and mixed media evoking the forever history of primordial and pre existing history of events.

Sparkled by the Art of Encaustic, in the portraits of Fayum and early Byzantine icons, Anna, has, in the last two decades, immersed herself in the creation of encaustic pieces of art.

The translucency of wax and Pigments applied layer by layer and fused by fire, gives depth to colour and form and sets the stage for spiritual voyages. The fluidity of the wax and the use of fire, are elements that most appeal to the artist revealing an inner fire for creation.

Her works have been acquired by Museums, public and private collections in Cyprus, Greece and Switzerland.

Exhibitions

Solo

2017 "Sensations Imprimées"
Gallery Genesis, Athens - Greece

Group

2017 "Salon d' Autumn International" - Cyprus, Pafos
2017 European Cultural City

2017 "Remember", Stavros Niarchos Foundation
Cultural Center, Athens - Greece

2017 "Nikos Kazantzakis - Places", IANOS Art Gallery -
Athens - Greece
Historical Museum, Aegina - Greece

2017 "Eros - Iros", Museum of Visual Arts, Heraklion -
Crete - Greece
Hellenic Cosmos Museum and Cultural Centre,
Athens - Greece

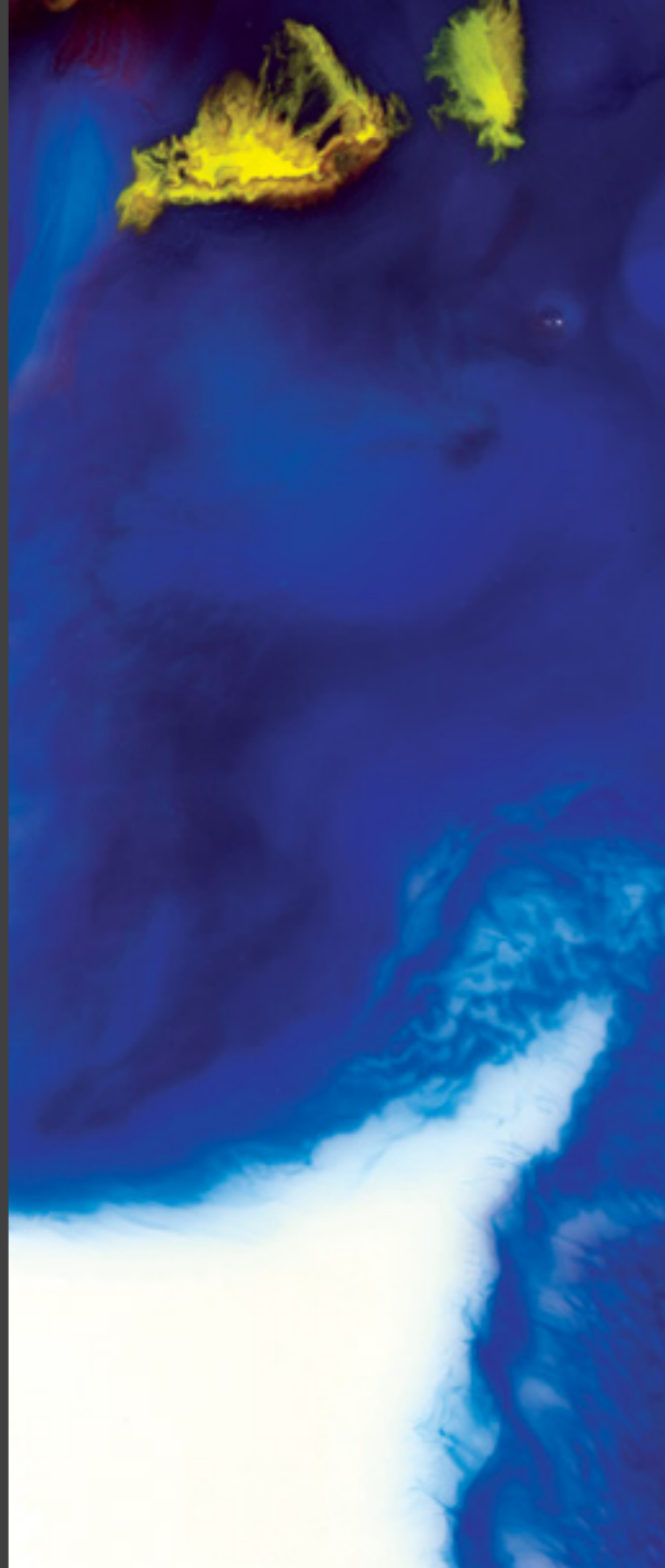
2016 "The Case of Kapodistrias",
National Art Gallery Vouleftikon - Nafplio - Greece
National Historical Museum, Athens - Greece
Historical Museum, Larissa - Greece

2016 "27 + 27", Egina Aegina Art Gallery, Aegina -
Greece

2015 "3 Positionen", Gallerie 25, Bern - Switzerland

2015 "Schiffe und Wasser", Gallerie 25, Bern -
Switzerland

◀ Zinc whitre & green earth | Acrylic on canvas | 120 x 120 cm

ISBN 978-960-8247-32-1